

Ilmestyskirjan luvut 4-5

Taivaallinen jumalanpalvelus

Valtaistuimien jumalanpalveluksen keskuksessa

1. Sen jälkeen minä näin, ja katso: taivaassa oli ovi avoinna, ja ensimmäinen ääni, jonka minä olin kuullut ikäänkuin pasunan puhuvan minulle, sanoi: "Nouse ylös tänne, niin minä näytän sinulle, mitä tämän jälkeen on tapahtuva."

- Ovi on esiintynyt edellä jo kahden viimeisen seurakunnan kohdalla: Filadelfialle se oli avoinna, Laodikeassa se oli suljettuna. Nyt lukijalle selvenee millaisesta ovesta on kyse: ovi taivaaseen, taivaalliseen jumalanpalvelukseen.

2. Ja kohta minä olin hengessä. Ja katso, taivaassa oli valtaistuimien, ja valtaistuimella oli istuja. 3. Ja istuja oli näöltänsä jaspis- ja sardionkiven kaltainen; ja valtaistuimien ympärillä oli taivaankaari, näöltänsä smaragdin kaltainen.

- Valtaistuimella istuvaa (Isä) ei kuvata muuten kuin jalokiviin viittaamalla – Jumalan kirkkaus välkehtii kuin jalokivet auringossa. Ainoa nähtävä kuva Jumalasta tulee seuraavassa luvussa, Karitsassa.

Valtaistuimien itse on keskeisin "avainsana" Ilmestyskirjan kuulijalle. Kaikissa VT:n profeettanäyissä juuri *valtaistuimien* on näyn keskiössä, se ilmaisee että nyt ollaan saavuttu Jumalan eteen. Valtaistuimella istuva jää aina kätköön, mutta lukijalle silti tulee selväksi kenen ympärillä kaikki pyörii.

Hes. 1:28 mainitsee sateenkaaren Jumalan valtaistuimien ympärillä. Kyse on sekä Nooan liiton merkistä, että kaikkivaltiuden merkistä.

4. Ja valtaistuimien ympärillä oli kaksikymmentä neljä valtaistuinta, ja niillä valtaistuimilla istui kaksikymmentä neljä vanhinta, puettuina valkeihin vaatteisiin, ja heillä oli päässänsä kultaiset kruunut.

- Kaksikymmentä neljä vanhinta on yleensä totuttu tulkitsemaan kuvaksi vanhan- ja uuden liiton seurakunnasta (12 kantaisää + 12 apostolia). Tämä on mahdollinen tulkinta, joskin todennäköisempi (joskaan ei edellistä poissulkeva) on kuva VT:n temppelipapistosta. Temppelissä palvelevat leeviläiset oli jaettu 24 osastoon, jokaisessa 1000 miestä. (1. Aik. 23) Ilmestyskirjan kontekstina on *taivaallinen jumalanpalvelus*, eli Jumalan temppeli taivaassa – se, jonka varjokuva Jerusalemin temppeli oli.

24 vanhinta olisi tällöin kuva koko temppelipalvelusta suorittavasta papistosta, kaikkien kristittyjen yhteisestä pappeudesta. Vrt. 5: 10 "kuningaskunnaksi ja papeiksi" – kristittyjen identiteetti on olla pappena taivaallisessa jumalanpalveluksessa.

Kyse ei ole vain perille päässeiden jumalanpalveluksesta, vaan näissä 24 on edustettuna myös maan päällä oleva kirkko. Johannes Hengen vaikutuksesta päätettiin katsomaan tätä palvelusta – mutta siihen ovat silti *osallisia* kaikki kristityt yhteisen jumalanpalveluksen kautta.

"Valkeisiin vaatteisiin" ei viittaa perille päässeiden pyhien valkeisiin vaatteisiin, vaan jo maan päällä annettuun Kristuksen vanhurskauteen. Ilm. käyttää kahta sanaa kaavuista, varsin järjestelmällisesti niin, että toinen ('stolei') esiintyy taivaaseen päässeiden pyhien vaatteista puhuttaessa ja toinen ('himatoi') kuvaa jo kasteessa annettua valkeaa vaatetta. Näiden 24 kohdalla on kyse jälkimmäisestä. Viittaa jo edellä mainittuun Sardeksessa (3:4). Kruunut kuuluvat "sille, joka voittaa" – liittyy kaikkiin seurakuntakirjeisiin, mutta erityisesti mieleen nosuee Filadelfia (3:11) – "katso, ettei kukaan vie sinulta kruunuasi".

5. Ja valtaistuimesta lähti salamoita ja ääniä ja ukkosen jylinää; ja valtaistuimen edessä paloi seitsemän tulisoihtua, jotka ovat ne seitsemän Jumalan henkeä.

Kuva Pyhästä Hengestä, mainittu jo 1:4 "seitsemän henkeä, jotka ovat hänen valtaistuimensa edessä". Salamit ja ukkosen jyly ovat nekin tuttuja VT:n profeettanäyistä. Näyissä mainittu tuli (Dan. 7:9-10) saa nyt persoonallisemman selityksen: kyse on Jumalan Hengestä. Pyhän Hengen asema ja tehtävä: kiinnittää huomio valtaistuimeen ja valaista se. Pyhä Henki ei itse istu valtaistuimella, vaan hän vie katsojan sen luokse.

6. Ja valtaistuimen edessä oli ikäänkuin lasinen meri, kristallin näköinen; ja valtaistuimen keskellä ja valtaistuimen ympärillä oli neljä olentoa, edestä ja takaa silmiä täynnä. 7. Ja ensimmäinen olento oli leijonan näköinen, ja toinen olento nuoren härän näköinen, ja kolmannella olenolla oli ikäänkuin ihmisen kasvot, ja neljäs olento oli lentävän kotkan näköinen. 8. Ja niillä neljällä olenolla oli kullakin kuusi siipeä, ja ne olivat yltympäri ja sisältä silmiä täynnä. Ja ne sanoivat lakkaamatta yötä päivää: "Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Jumala, Kaikkivaltias, joka oli ja joka on ja joka tuleva on."

Meri-teema toistuu ilmestyskirjassa muuallakin. Peto nousee merestä (13:1), pelastetut laulavat kiitoslaulua liekehtivän kristallimeren rannalla (15:2), meri antaa kuolleensa (20:13) ja Uudessa Jerusalemissa ei ole enää merta (21:1). Juutalaisessa ajattelussa meri edusti kaaosta, syntiä, pakanakansoja ("kansojen meri") yms. Kristallista merta on selitetty merkitsemään *sovitettua syntiä*. Synkkä ja myrskyisä meri on nyt tehty tyyneksi ja kirkkaaksi.

Kuvauksessa toistuvat VT:n profeettojen näyistä tutut elementit – lasinen meri, vrt. kristallinen kansi Hes. 1:22. Neljä olentoa ovat tuttuja Hes. 1:stä, ja Dan. 7 tekee samantyyppisen, joskaan ei yhtenevän viittauksen neljään petoon. Siivet ja silmät ovat myöskin tuttuja VT:n valtaistuinkuvauksista.

Olentojen ylistyshuuto kaikuu samaa kuin Jes. 6:3. Kuitenkin kuulijalta jää tässä vaiheessa kuulematta hymnin loppu: "kaikki maa on täynnä sinun kunniaasi". Lause jää ikään kuin kesken – miksi? Sen tähden, että ylistys saadaan päätökseen vasta 5:12-14, kun ylistys ja kunnia lauletaan Karitsalle. Johanneksen tapa osoittaa, että se kunnia, joka Jes. 6 osoitettiin Israelin Jumalalle, kuuluu myös Karitsalle!

9. Ja niin usein kuin olennot antavat ylistyksen, kunnian ja kiitoksen hänelle, joka valtaistuimella istuu, joka elää aina ja iankaikkisesti, 10. lankeavat ne kaksikymmentä neljä vanhinta hänen eteensä, joka valtaistuimella istuu, ja kumartaen rukoilevat häntä, joka elää aina ja iankaikkisesti, ja heittävät kruununsa valtaistuimen eteen sanoen: 11. "Sinä, meidän Herramme ja meidän Jumalamme, olet arvollinen saamaan ylistyksen ja kunnian ja voiman, sillä sinä olet luonut kaikki, ja sinun tahdostasi ne ovat olemassa ja ovat luodut."

Valtaistuimella olevaa ylistetään hänen luomistekojensa tähden – vrt. myöhemmin karitsalle annettu ylistys hänen lunastustyönsä vuoksi.

Karitsa ja kirjakäärö

1. Ja minä näin valtaistuimella-istuvan oikeassa kädessä kirjakäärön, sisältä ja päältä täyteen kirjoitetun, seitsemällä sinetillä suljetun. 2. Ja minä näin väkevän enkelin, joka suurella äänellä kuulutti: "Kuka on arvollinen avaamaan tämän kirjan ja murtamaan sen sinetit?"

”Oikea käsi” on Jumalan voiman ja ennen muuta suojeleksen merkki, esim. Moos. 15: 6, 12.

Valtaistuimella istuvan oikeassa kädessä lepää hänen ihmeellisen pelastussuunnitelmansa voima.

Sinetit olivat vanhaan aikaan paljon enemmän kuin vain koristeita tai kirjeen sulkemiseen tarkoitettuja apuvälineitä. Sinetin painoi aina se, jolla oli valta yli sen, mitä kulloinkin sinetöitiin. Vain se, jolle sinetöijä antoi saman vallan, sai luvallisesti murtaa sinetin. Esim. Jeesuksen haudan *sinetöiminen* ei merkinnyt sitä, että kivi olisi tämän jälkeen ollut fyysisesti vaikeampi vierittää syrjään, vaan sitä, että keisarillinen sinetti ilmaisi haudan pysyvän suljettuna Rooman valtakunnan käskystä. Jos joku rikkoisi sinetin, hän rikkoisi sinetin asettajaa vastaan (siksi keisarikunnan sinetin rikkomisesta rangaistiin kuolemalla). *Seitsemän sinettiä* voi kuvata – kuten seitsenluku yleensäkin ilmestyskirjassa – yksinkertaisesti Jumalallista täydellisyyttä. Kuitenkin antiikin Rooman tapa oli, että juuri *testamentit* sinetöitiin seitsemällä sinetillä. Usein jopa tehtiin niin, että sinetteihin kirjoitettiin jonkun ihmisen nimi niin, että vain tällä ihmisellä oli lupa murtaa kyseinen sinetti.

Seitsemällä sinetillä kirjoitettu kirjakäärö kuvaa *Jumalan testamenttia*, hänen päätöstään maailman historian suhteen. ”Sisältä ja päältä täyteen kirjoitetun” – viittaus Hesekielin saamaan kirjakääröön Hes. 2:9-10, kääröön jonka Jumala antaa profeetalle syötäväksi hänen profeetantehtävänsä varten. Profeetta vain *ilmoitti* Jumalan tahdon, hänelle käärö aukaistiin – hän ei itse avannut sitä. Nyt kyseessä on suljettu käärö, jonka voi aukaista vain se, jolle on annettu lupa sinettien murtamiseen.

3. Eikä kukaan taivaassa eikä maan päällä eikä maan alla voinut avata kirjaa eikä katsoa siihen. 4. Ja minä itkin kovin sitä, ettei ketään havaittu arvolliseksi avaamaan kirjaa eikä katsomaan siihen.

”Itkin kovin” merkitsee syvää surua, voitaisiin jopa kääntää: ”itkemistäni itkin”. Johannes ymmärsi selvästi jo tässä vaiheessa millainen kirjan sisältö tulisi olemaan! Vrt. ”oikea käsi” – kyse ei olisi tuomion ja tuhon kirjasta, vaan Jumalan pelastussuunnitelman kirjasta. Tärkeä muistaa, kun luetaan ilmestyskirjaa eteenpäin: Johannes ei pelännyt sinettejä, vaan ikävöi nähdä niiden avautuvan!

5. Ja yksi vanhimmista sanoi minulle: "Älä itke; katso, jalopeura Juudan sukukunnasta, Daavidin juurivesa, on voittanut, niin että hän voi avata kirjan ja sen seitsemän sinettiä."

”Yksi vanhimmista sanoi” – useimmiten Johannesta opastavat enkelit, mutta kahdessa tärkeässä pisteessä oppaaksi tulee ihminen, ”yksi vanhimmista”. Luvussa 5 (jake 5) ”yksi vanhimmista” ohjaa Johanneksen katsomaan häntä, joka on arvollinen avaamaan käärön. Myöhemmin, luvussa 7 (jakeet 13–17) yksi vanhimmista opettaa Johannekselle siitä, mikä uskovien osa on oleva: heidät pelastetaan ahdingosta ja heidän vaatteensa pestään Karitsan veressä. Ilmestyskirjan väkevimpien lohdun sanomien kohdalla opastajana ei olekaan enkeli vaan toinen kristitty – ehkä tämän kautta opetetaan seurakuntaakin rohkaisemisesta, joka kanssakristityissä löytyy?

”Juudan leijona” viittaa 1. Moos. 49: 8-10, ”Daavidin juurivesa” taas Jer. 23:5; 33:15. Verso on muutenkin läpi Vanhan testamentin messiaanin symboli: Jes. 11:1; 53:2, Sak. 3:8; 6:12. Kummatkin kuvaavat sitä, että messias nousee israelilaisten parista – tässä näemme Jeesuksen *tosi ihmisyyden*. Vanhin julistaa hänen olevan *voittaja*, ja tämä voitto antaa hänelle mahdollisuuden kirjakäärön avaamiseen. Vrt. kaikissa seitsemässä seurakuntakirjeessä (luvut 2-3) lopetus: ”se, joka voittaa...” Kristus itse on saanut voiton, hän on voittaja, ja siitä käsin kaikki kristittyjen ja seurakuntien voitot tai tappiot määrittävät.

6. Ja minä näin, että valtaistuimen ja niiden neljän olennon ja vanhinten keskellä seisoi Karitsa, ikäänkuin teurastettu; sillä oli seitsemän sarvea ja seitsemän silmää, jotka ovat ne seitsemän Jumalan henkeä, lähetetyt kaikkeen maailmaan.

Koko taivaallisen jumalanpalveluskuvauksen dramaattisin käänne on tässä. Johannekselle esitellään voittaja *leijonana*, soturikuningas Daavidin jälkeläisenä: mutta kun hän kääntyy katsomaan, hän näkee *karitsan, joka on kuin teurastettu*. Millaista hahmoa Johannes odotti? Millaista voittajaa tämä maailma tai sen ahdistusten keskellä elävät kristityt odottavat? Millaista messiasta roomalaisten sorron alla kärsivä Israel odotti? Osasiko kukaan odottaa *karitsaa*?

Yksi ilmestyskirjan keskeisimmistä toivon näköaloista on juuri karitsan voitokas taistelu lohikäärmettä ja petoja vastaan. Tässä on Jumalan pelastustyön salaisuus: Jumala on valinnut työskennellä sen kautta, mikä vaikuttaa heikolta ja vähäpätöiseltä. 1. Kor. 1: 27: ” Mikä maailmassa on heikkoa, sen Jumala valitsi saattaakseen häpeään sen, mikä on voimakasta.” Se koski Jumalan Poikaa – hän ilmestyi köyhänä maalaismiehenä – ja se koskee myös Jumalan seurakuntaa.

Kuitenkaan karitsaa ei esitetä pelkästään teurastettuna. Se *seisoo*, ei makaa kuolleena. Se on elävä karitsa. Ja vielä enemmän: se on ”valtaistuimen keskellä”. Tämä ei merkitse vain ”valtaistuimen luona”, vaan sitä, että karitsa *samaistetaan täysin* siihen kirkkauteen ja kunniaan, joka valtaistuinta ympäröi. Poika istuu yhdessä Isän kanssa taivaallisella valtaistuimella. Isää ei kuvata, mutta Poika ilmoitetaan karitsana. Tässä on toinen dramaattinen käänne: toisin kuin kaikissa valtaistuin-näyissä ennen tätä, Johannes saa nyt nähdä Jumalan valtaistuimella istuvan hahmon – karitsana. Jumalan kirkkaus ilmoitetaan heikkoudessa!

”Seitsemän sarvea ja seitsemän silmää” – viittaus karitsan hallintavaltaan. Sarvi on vanhatestamentillinen symboli, joka kuvaa valtaa: 5. Moos 33:17; 1. Kun 22:11; Ps. 112:9; Sak. 1:18-19 (Kr92; 2:1-2).

Seitsemän sarvea merkitsee jumalallista, täydellistä hallintaa. Siihen liittyen näemme jälleen kuvan Pyhästä Hengestä, seitsemästä silmästä. Vrt. Sak. 4:10 ”Sillä kuka pitää halpana pienten alkujen päivän, kun nuo seitsemän Herran silmää, jotka tarkastavat koko maata, iloitsevat nähdessään luotilangan Serubbaabelin kädessä?” Pyhä Henki on Kristuksen Henki, jonka hän lähettää ja jonka kautta hän myös toteuttaa valtaansa (sarvet) maan päällä.

7. Ja se tuli ja otti kirjan valtaistuimella-istuvan oikeasta kädestä.

Jälleen on tarpeellista alleviivata sitä, että *kirja* otetaan Isän kädestä ja sen sinetit avaa *Jeesus itse*. Tämä kaikki tapahtuu *taivaallisessa jumalanpalveluksessa*. Koko loppu ilmestyskirja jäsentyy tämän varassa. Kirjaa ei oteta enkelin eikä ihmisen eikä ainakaan paholaisen kädestä, vaan Jumalalta. Siksi ilmestyskirjan dramaattisetkin tapahtumat ovat Jumalan sallimia ja johdattamia. Kyse on toivon ja luottamuksen sanomasta.

8. Ja kun se oli ottanut kirjan, niin ne neljä olentoa ja kaksikymmentä neljä vanhinta lankeasivat Karitsan eteen, ja heillä oli kantele kullakin, ja heillä oli kultaiset maljat täynnä suitsutuksia, jotka ovat pyhien rukoukset, 9. ja he veisasivat uutta virttä, sanoen: ”Sinä olet arvollinen ottamaan kirjan ja avaamaan sen sinetit, sillä sinä olet tullut teurastetuksi ja olet verelläsi ostanut Jumalalle ihmiset kaikista sukukunnista ja kielistä ja kansoista ja kansanbeimoista 10. ja tehnyt heidät meidän Jumalallemme kuningaskunnaksi ja papeiksi, ja he tulevat hallitsemaan maan päällä.”

”Lankeasivat karitsan eteen” on jälleen osoitus karitsan eli Jeesuksen *tosi jumaluudesta*. Ilm. 19:10 ja 22:9 molemmat alleviivaavat samaa – luotua ei saa kumartaa, Jumalaa ainoastaan. Se, että koko valtaistuinsali lankeaa maahan karitsan edessä osoittaa, että Jeesus on todellinen jumala. Ottakaapa tämä joskus esiin, jos keskustellette Jehovantodistajien kanssa!

”Kultaiset maljat täynnä suitsutusta” – tähän palataan myöhemmin taivaallista jumalanpalvelusta kuvattaessa (8:3–5). Suitsuke on Vanhasta testamentista periytyvä rukouksen symboli (Ps. 141:2), joka kuvaa sitä ”hyväntuoksuista savua” joka nousee Jumalan puoleen (kts. laki suitsutusalttarista: 2.Moos. 30: 1–8) Tärkeä kuitenkin jo nyt nähdä ja ymmärtää, että myös maan päällä olevat pyhät ovat läsnä tässä jumalanpalveluksessa – heidän rukouksensa ovat Jumalan edessä hyväntuoksuisena suitsutusuhrina.

”Uusi virsi” – Juutalaisessa perinteessä puhuttiin ”kymmenestä Mooseksen virrestä”. Ensimmäinen laulettiin punaisen meren rannalla, ja viimeisen aika olisi sitten kun Israel lunastetaan. Tästä enteillen Jesajakin (42:10) lausu: ”Veisatkaa Herralle uusi virsi”. Nyt paljastetaan tämän ”uuden virren” sisältö: Karitsan uhrikuolema.

”Sinä olet arvollinen... sillä sinä olet tullut teurastetuksi” – Kristuksen arvollisuus liittyy hänen työhönsä *uhrikaritsana*. Ilman Kristuksen vertakin maailmanhistoria toki oltaisiin voitu viedä päätökseen – mutta silloin tämän kirjakäärön sijasta oltaisiin avattu jotain ihan muuta. Juuri Kristuksen veren tähden taivaallisessa jumalanpalveluksessa aukaistaan *pelastussuunnitelmaa* koskeva kirjakäärö.

”Tehnyt heidät... kuningaskunnaksi ja papeiksi” – viittaus jo Siinain liittoon: ”Jos te nyt kuulette minun ääntäni ja pidätte minun liittoni, niin te olette minun omaisuuteni ennen kaikkia muita kansoja; sillä koko maa on minun. Ja te olette minulle pappisvaltakunta ja pyhä kansa.” (2. Moos. 19: 5–6) Myös 1. Piet. 2:9; ”Mutta te olette ’valittu suku, kuninkaallinen papisto, pyhä heimo, omaisuuskansa, julistaaksenne sen jaloja tekoja’, joka on pimeydestä kutsunut teidät ihmeelliseen valkeuteensa.” Tämä *pappens* merkitsee ennen muuta pääsyä Jumalan temppeliin – VT:ssa vain papit saivat kulkea sisälle pyhäkköön. Nyt kaikki kristityt on tehty ”pyhäksi pappisvaltakunnaksi”, ja kaikilla on pääsy sisälle taivaalliseen jumalanpalvelukseen.

”Hallitsemaan maan päällä...” Kyse ei ole hallitsemisesta siinä mielessä kuin maallisilla kuninkailla ja keisareilla on hallintavaltaa. Sanoohan Jeesus: ”Te tiedätte, että kansojen ruhtinaat herroina niitä hallitsevat, ja että mahtavat käyttävät valtaansa niitä kohtaan. Näin älköön olko teillä keskenänne, vaan joka teidän keskuudessanne tahtoo suureksi tulla, se olkoon teidän palvelijanne, ja joka teidän keskuudessanne tahtoo olla ensimmäinen, se olkoon teidän orjanne; niinkuin ei Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaiksi monen edestä.” (Matt. 20:25-28) ja Pilatukselle hän sanoi: ”Minun kuninkuuteni ei ole tästä maailmasta. Jos se kuuluisi tähän maailmaan, minun mieheni olisivat taistelleet, etten joutuisi juutalaisten käsiin. Mutta minun kuninkuuteni ei ole peräisin täältä.” (Joh. 18:36)

Mistä sitten on kyse? Ennen Kristusta, maan päällä sai hallita synty ja kuolema – mutta Golgatalla Jeesus kuolemansa kautta perusti uuden valtakunnan, jossa vanhurskaus ja syntien anteeksiantamus ja iankaikkinen elämä vallitsevat. Paavali opettaa tästä hallitsemisesta näin: ”Ja jos yhden ihmisen lankeemuksen tähden kuolema on hallinnut yhden kautta, niin paljoa enemmän ne, jotka saavat armon ja vanhurskauden lahjan runsauden, tulevat elämässä hallitsemaan yhden, Jeesuksen Kristuksen, kautta.” (Room. 5:17) Samalla tapaa kuin kuolema ei hallitse valtioita inhimillisessä mielessä, ei myöskään Kristus ja hänen seurakuntansa hallitse maallista valtiota – vaan he hallitsevat ”armon valtakuntaa” joka syrjäyttää synnin ja kuoleman vallan.

11. Ja minä näin, ja minä kuulin monien enkelien äänen valtaistuimen ja olentojen ja vanhinten ympäriltä, ja heidän lukunsa oli kymmentuhatta kertaa kymmentuhatta ja tuhat kertaa tuhat, 12. ja he sanoivat suurella äänellä: ”Karitsa, joka on teurastettu, on arvollinen saamaan voiman ja rikkauden ja viisauden ja väkevyyden ja kunnian ja kirkkauden ja ylistyksen.” 13. Ja kaikkien luotujen, jotka ovat taivaassa ja maan päällä ja maan alla ja meren päällä, ja kaikkien niissä olevain minä kuulin sanovan: ”Hänelle, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsalle ylistys ja kunnia ja

kirkkaus ja valta aina ja iankaikkisesti!" 14. Ja ne neljä olentoa sanoivat: "Amen", ja vanhimmat lankeivat kasvoilleen ja kumartaen rukkoilivat.

"Karitsa, joka on teurastettu..." – jälleen kerran Kristuksen *uhrikuolema* on hänen voittonsa, voimansa ja ylistettävyytensä ja arvollisuutensa perustus. Iankaikkisen Jumalan majesteettisena Poikana hän toki oli tätä jo ennen maailman luomista. Kuitenkin vasta Jumalan *pelastusteoisissa* hänestä on tullut luoduille ylistyksen kohde vapahtajana. Hän ei ole vain ylhäinen ja suuri, hän on *meidän pelastajamme!* Vapisevan kunnioituksen rinnalle on tullut riemu, ilo, rakkaus, kiitollisuus.

Kristusta ylistetään seitsemällä sanalla: voima, rikkaus, viisaus, väkevyys, kunnia, kirkkaus ja ylistys. Suurin osa näistä mainittiin jo luvussa 4 kun Jumalaa ylistettiin *luojana*. Nyt kuitenkin listaan lisätään "rikkaus" ja "viisaus". Rikkaus viittaa siihen *ostamiseen* jonka Kristus on tehnyt (Ilm. 5:9; 14:3) – hän yksin on ollut kykenevä ostamaan ihmiset vapaiksi orjuudesta. Hän on *ryöstänyt* itselleen saaliin perkeleeltä (Matt. 12:29), ja näin tullut rikkaaksi. Hän on myös viisas, tai oikeammin *viisaus*: onhan hän iankaikkisen Jumalan tosi *sana*. Persoonallisesta viisaudesta puhuu myös Sananl. 9 – vanhastaan ymmärretty messias-kuvana.

"Kaikkien luotujen...maan päällä" – Johannes kuule kuinka ei vain taivaassa olevat pyhät, vaan myös *maan päällä olevat* liittyvät tähän Karitsan ylistyslauluun. Tämä jälleen alleviivaa Ilmestyskirjaa nimenomaan taistelevan kirkon kirjana; se ei kuvaa vain sitä kaukaista voittopalkintoa, joka joskus odottaa sinnikkäimpiä vaeltajia kerran kirkkaudessa, vaan ilmestyskirjassa paljastetaan se todellisuus joka *jo nyt* vallitsee. Jo nyt maan päällä oleva seurakunta ylistää yhdessä perille päässeiden pyhien kanssa Karitsan valtaistuinsalissa.

Sovellus: Kristillinen jumalanpalvelus

"Ylentäkää sydämenne" – astukaa sisään ovesta Jumalan tykö, osaksi taivaallista jumalanpalvelusta (4:1).

"Kiitäkäämme Herraa, Jumalaamme" – kutsuu seurakunnan liittymään osaksi taivaallista ylistystä.

"Niin on oikein ja arvollista...että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla" – Karitsa on arvollinen saamaan ylistyksen (5:11).

"Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta, ja laulamme sinulle ylistystä yhdessä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa" – koko kristikunta sekä maan päällä että jo perille päässeinä taivaassa enkelten kanssa ylistää Jeesusta (5:13). Kyse ei ole vain jostain kerran tuonpuoleisuudessa helähtävästä ilolaulusta, vaan juuri tässä ja nyt kajautettavasta kiitoksesta ja ylistyksestä. Tästä seurakunta jatkaakin laulaen ylistyksensä Vanhan testamentin valtaistuinäkyyjen ja Ilmestyskirjan jumalanpalveluksen antamin sanoin: "Pyhä, Pyhä, Pyhä Herra Sebaot, taivas ja maa on täynnä sinun kirkkauttasi!" Kolminkertainen pyhä on myös neljän olennon ylistys (4:18).

Tällä tavoin ehtoollinen sekä muistaa vanhaa (yläsalin ehtoollinen) että ennakoi tulevaa (karitsan hääjuhla Uudessa Jerusalemissa) mutta ennen muuta *jo nyt* toteuttaa taivaan ja maan yhtymisen. Kristus, joka on kuin teurastettu, tarjoaa ehtoollisessa ruumiinsa ja verensä uudelleen ja uudelleen seurakunnalleen. Kyse on Karitsan voittojuhlasta, jota viettää paitsi nähtävällä tapaa koolle tullut seurakunta, myös koko taivaan joukko enkeleineen ja perille päässeine pyhineen. Se on mitä suurinta kiitosjuhlaa, ja siksi ehtoollista onkin vanhastaan nimitetty myös *eukaristiaksi* eli 'kiitosuhriksi'.